

lunde sagt, at man skulde lade være at røre ved den, thi jeg ønsker ikke, at det Gamle skal staa, og naar det har viist sig igjennem de ti Aar, vi have revideret og revideret Toldloven uden at faae en hel Ombygning, fordi vi vare bange for Beføstningerne, at det eneste Middel til at faae en Ombygning var, at man rørte ved Loven, saa at det Gamle kunde falde, skulde jeg paa ingen Maade være en Modstander af, at man rørte ved den. Jeg siger kun, at efter min Mening hænger det saaledes sammen dermed, at naar man tager enkelte Stykker, griber det ene saaledes ind i det andet, at det viser sig, at det Fornuftigste alligevel vil være en almindelig Revision; men kan det Stykkevis føre til, at denne Erkendelse mere og mere paatrænger sig os Alle, saa har det Stykkevis gjort sin Nytte. Derfor kan jeg heller ikke være enig med den meget ærede Forslagsstiller, naar han kalder sit Forslag principielt urigtigt, thi dersom det kan gjøre den Nytte, jeg har antydnet, er Forslaget i Virkeligheden ikke urigtigt, men rigtigt. Den høitærede Minister mente dernæst, at med en rimelig Hensyntagen til Statens Tærv burde man mene det Samme som den ærede Minister — det er, som bekendt: ingen Formindskelse af Statens Indtægter. Jeg synes nu — og det har jeg altid syntes, — at fra Finantsministerens Side er denne Forbring ikke rimelig, men noget urimelig, og der har endogaa blandt den meget ærede Ministers Forgængere været Mænd, som have været villige til at gjøre Indrømmelser paa dette Omraade. Nu vil jeg vel tilstaa, at Forholdene vare noget anderledes da end nu. Vore Indtægter vare mindst ligesaa rigelige, og vore Udgifter vare ikke lidet mindre. Jeg vil ogsaa gjøre den Indrømmelse, som man jo forøvrigt allesammen maa være enig om, at der er flere Grunde for Ministeren til at holde paa denne principielle Forbring ligeoverfor en Toldrevision iaar, end der f. Ex. var ifjor, idet de aarlige, lovlige Udgifter ere stegne ikke uvæsentlig i dette Aar. Men desuagtet maa man være enig med den ærede Forslagsstiller i at lægge megen Vægt paa denne Side af Sagen: det Udbytte, man kunde faae derigjennem, forsaavidt Revisionen kunde faae den Karakter, at den kunde omfordele Resten, saa at det kunde blive til Rettelse for dem, der nu betale forholdsvis for meget til Statskassen gennem den indirekte Stat. Det er jo en Betragtning, vi Allesammen have ønsket at faae gjort gjældende gennem en Revision, at vi, baade ved en Omfordeling af Satsene og ved en Nedsættelse af den Sum, Statskassen vilde faae, kunde lette de Ubemidlede i den indirekte Bestatning, selv om Finantsministeren maatte stilles i den Henseende ligeoverfor det Tilfælde ikke at have

fuld Balance paa den Maade herefter i Aarets Indtægter og Udgifter. Og det kan jo hænde, at man ikke er enig med den ærede Forslagsstiller i, at Statskassen bugner af Penge. Man har maalket Statskassen meget godt, og det er baade med Hensyn til Kommunikationsmidlerne, Militærvæsenet og desl., — og vil jo komme til at gjøre yderligere Krav, hvor forskellige Anskuelserne end ere, saa jeg gaar ikke ind paa den Betragtning af Statens finansielle Tilstand, at Statskassen bugner af Penge. Altsaa, jeg vil mene, at Ministeren nok, naar han gif ind paa denne Forbring om en Nedsættelse af Tolden, kunde komme til den Sætning: der er maaste knap Balance, men kunde vi saa her ikke gjøre, som man jo har forsøgt andre Steder: give en Hjælpestat i Form af en Indkomst- og Formuestat, som vi da kunde dreie paa efter Behov. Derved vilde vi jo yderligere komme til et retfærdigere Skattesystem, idet vi gennem en saadan Lov kunde fritage de Uformuende og mindre Bemidlede og lægge Staten over, hvor Skatteevnen er, og det er jo egentlig det retfærdigste Princip. Det forekommer mig derfor, at den meget ærede Minister kunde gaa ind derpaa, især naar man var villig til at give ham en saadan Hjælpestat, som en Slags Erstatning, som en Maskine, der gennem aarlig Bevilling af Procentdele eller pro mille eller en Brøjt pro mille kunde skaffe, hvad der behøves for at skaffe Balance, saa at Finantsministeren ikke havde nogen Bæmselighed ved at faae de Penge, han skulde bruge. Naar dette opnaaedes, og der i det Hele frembragtes en langt retfærdigere Bestatning, saa vare jo paa engang to Ting opnaaede, og tillige var ganske vist det Tredie vundet, at man ikke udsatte sig for at have Klassebeholdninger, som dog maaste vilde være nok saa frugtbringende i Statteborgernes egen Bedrift. Smidterid skal jeg tilføje, at jeg heller ikke er enig med den ærede Forslagsstiller i at ville sige, at en Revision af Toldloven er en Umulighed uden finansielle Nedsættelser; thi det er stet før, at vi have faaet en Toldlov, hvorved Tolden er bleven betydelig forhøjet, f. Ex. Toldbillæget af 5te August 1864; det gav endogaa en meget betydelig Forøgelse af den finansielle Indtægt, og jeg antager dog, at idetmindste den Indtægt har Finantsministeren vel altid tænkt sig at give Slip paa ved en Toldrevision, saa at vi vendte tilbage til Principet af 4de Juli 1863. Det skulde jeg ialtfald mene, at vi kunde skære bort. Det har altsaa viist sig muligt at forhøje Toldindtægten ved en Revision; hvad der kan blive muligt i et Folkething, det borger jeg ikke for. Der er stet mange Ting i denne Sal i de seneste Aaringer, som jeg næsten vilde have anset for umulige, ja, som selv den høitærede Confeilspræsident vilde have anset